

Wnioski końcowe

Na podstawie przedstawionych w niniejszym opracowaniu danych i analizy sytuacji nasuwają się następujące wnioski dotyczące potrzeb w zakresie zasobów pomocy społecznej w gminie. Rok 2018 będzie dla Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustawy oraz podejmowanych nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych. Działania te będą realizowane w szczególności poprzez wspomaganie funkcjonowania rodzin wieloprotblemowych z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez rozwój specjalistycznego wsparcia rodziny, m.in. zastosowanie nowatorskich metod pracy socjalnej oraz usługi asystenta rodziny oraz profesjonalizację pracy socjalnej.

Analizując ocenę zasobów pomocy społecznej pod kątem istniejących problemów i potrzeb, należy pamiętać, iż sukces w realizacji zadań w dużej mierze zależy od decyzji podejmowanych przez inne podmioty polityki społecznej usytuowane zarówno na szczeblu lokalnym, jak i ponadlokalnym. Mając na względzie analizę zasobów pomocy społecznej Gminy Raczki przy planowaniu budżetu na kolejny rok na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej warto zwrócić uwagę na następujące kwestie:

1. Zabezpieczenie środków finansowych na realizację zadań wynikających z przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach kolejny rok realizuje zadania wynikające z przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W związku z tym, iż ustawodawca w realizowanej polityce kładzie duży nacisk na pracę z rodzinami z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, mającą zapobiegać trafieniu dzieci do pieczy zastępczej, a tym które już wychowują się w pieczy zastępczej ma stworzyć szansę na powrót do rodziców biologicznych, konieczne jest dalsze zabezpieczenie środków finansowych na realizację zadania związanego z zapewnieniem rodzinie przeżywającej trudności, wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa (w 2017r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Rodzinie w Raczkach zatrudniony był 1 asystent rodziny, który wsparciem objął 7 rodzin, tj. 32 osoby w rodzinach, tj. 11 osób dorosłych i 21 dzieci w wieku od niemowlęctwa do 17 roku życia). Z doświadczenia wynika, że w dalszym ciągu zasadne jest utrzymanie tego stanu zatrudnienia.

2. Wzrost nakładów na usługi opiekuńcze oraz finansowanie pobytu w domach pomocy społecznej.

Proces starzenia się społeczeństwa w Gminie Raczki powoduje konieczność zapewnienia opieki osobom starszym, które są jej pozbawione ze strony rodziny lub gdy rodzina sama nie jest w stanie zapewnić jej w wymaganym zakresie lub formie. Należy zauważyć, że najwyższy wskaźnik osób korzystających z usług opiekuńczych występuje w przedziale wiekowym powyżej 80 roku życia. Przewidujemy, iż w kolejnych latach zwiększy się liczba osób zainteresowanych pomocą w formie usług opiekuńczych.

Zdecydowanie wzrasta zainteresowanie umieszczeniem w domu pomocy społecznej, nie tylko osób samotnych, lecz także posiadających rodziny. Wśród tych osób w szczególnej sytuacji są osoby psychicznie chore, którym trudno jest zapewnić wystarczającą opiekę w środowisku zamieszkania. Jednocześnie odpłatność gminy za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej sukcesywnie wzrasta, nie tylko z powodu większej liczby osób umieszczonych, ale także wzrostu miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca.

3. Zwiększenie liczby mieszkań komunalnych w zasobie Gminy.

Jednym z problemów Gminy Raczki jest brak lokali socjalnych, które mogłyby zaspokoić potrzeby mieszkaniowe rodzin w sytuacji kryzysowej (pożar, eksmisja itp.). Coraz częstszym problemem, z którym musimy się zmierzyć jest bezdomność, która z różnych przyczyn dotyka mieszkańców naszej gminy. Dotyczy to szczególnie sytuacji w których osoba zagrożona bezdomnością jest niepełnosprawna, wówczas placówki takie jak noclegownia nie wchodzi w grę, ponieważ osoby tam skierowane muszą być w pełni sprawne. Z kolei aby skierować klienta do Zakładu Pielęgnacyjno - Opiekuńczego należy spełnić kilka warunków i być już osobą całkowicie zależną od innych. Paradoks tej sytuacji polega na tym, że ta sama osoba „jest zbyt chora” na noclegownię, a zarazem „zbyt zdrowa” na Zakład Pielęgnacyjno - Opiekuńczy. Często jedynym wyjściem z takiej sytuacji jest dom pomocy społecznej, jednak czas oczekiwania na przyjęcie do takiej placówki wynosi zazwyczaj od roku do nawet kilku lat.

W związku z powyższym należałoby rozważyć możliwość stworzenia w zasobach gminy co najmniej dwóch mieszkań socjalnych lub innych lokali, w których w sytuacjach podobnych do tych opisanych powyżej, przynajmniej na jakiś czas, do momentu znalezienia innego rozwiązania, można byłoby zapewnić dach nad głową osobom zagrożonym bezdomnością.

4. Rozwój poradnictwa specjalistycznego.

Poradnictwo specjalistyczne w szczególności: prawne, psychologiczne i rodzinne powinno być świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez

względu na posiadany dochód. W przypadku konieczności skorzystania z ww. poradnictwa korzystamy z uprzejmości innych instytucji m.in. z terenu miasta Suwałki. Coraz większa liczba osób korzysta z tej formy wsparcia. Ponadto jeśli chodzi o porady prawnika niewątpliwie pomocą dla naszych mieszkańców jest punkt nieodpłatnej pomocy prawnej działający 2 lub 3 razy w miesiącu. Jednak ciągle brakuje wsparcia innych specjalistów tj. psychologów, terapeutów itp. Dlatego należy rozważyć przeznaczenie jakiejś kwoty na sfinansowanie poradnictwa specjalistycznego.

Przedstawione zasoby pomocy społecznej Gminy Raczki zawierają w szczególności dane dotyczące infrastruktury, kadry i nakładów finansowych na zadania pomocy społecznej. Obejmują również osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej oraz rodzaje ich problemów. Państwo nakłada na samorządy coraz więcej obowiązków nie zabezpieczając środków finansowych na ten cel. Realizacja i efektywne wprowadzanie w życie nałożonych zadań wymagają aktywnego zaangażowania nie tylko jednostki pomocy społecznej, ale i administracji gminnej oraz różnych instytucji (np.: szkół, ośrodka zdrowia, policji itp.).

Zastanawiając się nad wielkością istniejących zasobów pomocy społecznej pod kątem faktycznych potrzeb i problemów społecznych, biorąc jednocześnie pod uwagę możliwości ekonomiczne Gminy należy stwierdzić, iż pozostają one na poziomie gwarantującym zaspokojenie podstawowych, a więc najważniejszych potrzeb życiowych klienta, a także części zadań określonych przez ustawodawcę jako fakultatywne. Jednocześnie wymiar występujących problemów społecznych ukazuje konieczność stopniowego zwiększenia nakładów i środków na realizację niektórych nałożonych ustawowo zadań w obszarze pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i pieczy zastępczej, a także dalszy rozwój działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym, które mogą wystąpić w przyszłości.